

Vaalilautakuntien ja vaalitoimikuntien asettaminen 2023 eduskuntavaaleja varten

Kh 10.10.2022 § 297

Valmistelija: hallintosihteeri Juha Rinta-Jouppi

Eduskuntavaalit toimitetaan huhtikuussa 2023. Varsinainen vaalipäivä on sunnuntai 2.4.2023. Ennakkoäänestys toimitetaan 22. – 28.3.2023.

Eduskuntavaaleissa noudatetaan vaalilakia (714/1998). Vuonna 2019 toimitettujen eduskuntavaalien jälkeen vaalilakiin on tehty eduskuntavaaleja koskien kolme muutosta:

- vaalipiirijakoa on muutettu neljän kunnan osalta (5 §),
- varuskunnat on määrätty laitosäänestyspaikoiksi (9 ja 46 §),
- ennakkoäänentien laskennan aikaisin mahdollinen aloitusaika on siirretty kello 12:sta kello 10:een (86 §).

Vaalilain 15 §:n mukaan hyvissä ajoin ennen vaaleja asetettava:

1. kutakin äänestysaluetta varten vaalilautakunta, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme; sekä
2. laitoksessa toimitettavaa ennakkoäänestystä ja kotiäänestystä varten yksi tai useampi vaalitoimikunta, joihin kuhunkin kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksi muu jäsen sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme.

Sekä vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenten, että niiden varajäsenten tulee mahdollisuuksien mukaan edustaa edellisissä kunnallisvaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä. Vaalilautakunnan varajäsenet ja vaalitoimikunnan varajäsenet laitoksissa toimitettavaa ennakkoäänestystä varten on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan.

Kunnan vaaliviranomaisten kelpoisuudesta ja esteellisyydestä vaalilautakuntien ja vaalitoimikuntien osalta, kts. liite "Oikeusministeriön kirje 14.9.2022" (luku 7, sivut 7-9).

Valinnassa on myös otettava huomioon tasa-arvolain vaatimus 40 %:n sukupuolikiintiöstä, jonka tulee toteutua erikseen jäsenten ja varajäsenten kohdalla.

Loimaan kaupunki on jaettu viiteen (5) äänestysalueeseen.

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

1. että vuonna 2023 toimitettavia eduskuntavaaleja varten asetettaviin äänestysalueiden vaalilautakuntiin valitaan viisi varsinaista jäsentä ja viisi varajäsentä
2. asettaa kaksi vaalitoimikuntaa, ja joihin nimetään kolme varsinaista jäsentä ja kolme varajäsentä
3. valita vuonna 2023 toimitettavia eduskuntavaaleja varten äänestysalueiden vaalilautakuntien jäsenet ja näille sisääntulojärjestyseen asetetut varajäsenet:

001 äänestysalue (Yhteiskoulu)

Jäsenet:

Varajäsenet:

002 äänestysalue (Keskuskoulu)

Jäsenet:

Varajäsenet:

003 äänestysalue (Hirvikoski)

Jäsenet:

Varajäsenet:

004 äänestysalue (Alastaro)

Jäsenet:

Varajäsenet:

005 äänestysalue (Mellilä)

Jäsenet:

Varajäsenet:

4. määrätä äänestysalueittain edellä mainittujen vaalilautakuntien puheenjohtajiksi ja varapuheenjohtajiksi seuraavat:

001 äänestysalue (Yhteiskoulu)
puheenjohtaja
varapuheenjohtaja

002 äänestysalue ((Keskuskoulu)
puheenjohtaja
varapuheenjohtaja

003 äänestysalue (Hirvikoski)
puheenjohtaja
varapuheenjohtaja

004 äänestysalue (Alastaro)
puheenjohtaja
varapuheenjohtaja

005 äänestysalue (Mellilä)
puheenjohtaja
varapuheenjohtaja

5. valita vuonna 2023 toimitettavia eduskuntavaaleja varten seuraavat vaalitoimikuntien jäsenet ja näille sisääntulojärjestykseen asetetut varajäsenet:

I vaalitoimikunta

Jäsenet:

Varajäsenet:

II vaalitoimikunta

Jäsenet:

Varajäsenet:

6. määrätä vaalitoimikuntien puheenjohtajiksi ja varapuheenjohtajiksi seuraavat:

I vaalitoimikunta
puheenjohtaja
varapuheenjohtaja

II vaalitoimikunta
puheenjohtaja
varapuheenjohtaja

Lisäksi kaupunginhallitus päättää aikaisempien vaalien käytännön mukaisesti, että koronan aiheuttamassa erityisessä häiriötilanteessa kaupunginhallituksen puheenjohtaja tai kaupunginjohtaja taikka keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja voi omalla päätöksellään (keskusvaalilautakunnan sihteerien ehdotuksesta) nimetä vaalitoimikuntien jäseniä ja varajäseniä vaalilautakuntien ylimääräisiksi varajäseniksi. Lisäksi koronan aiheuttamassa erityisessä häiriötilanteessa kaupunginhallituksen puheenjohtaja tai kaupunginjohtaja taikka keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja voi omalla päätöksellään (keskusvaalilautakunnan sihteerien ehdotuksesta) nimetä vaalilautakuntien jäseniä ja varajäseniä vaalitoimikuntien ylimääräisiksi varajäseniksi.

Tämän edellä mainitun menettelytavan lainmukaisuuden ja käyttökelpoisuuden Loimaan kaupungin keskusvaalilautakunnan sihteerin on varmistanut Oikeusministeriöstä jo edellisten Kuntavaalien aikana.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää, että koronan aiheuttamassa erityisessä häiriötilanteessa kaupunginhallituksen puheenjohtaja tai kaupunginjohtaja taikka keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja voi omalla päätöksellään (keskusvaalilautakunnan sihteerien ehdotuksesta) nimetä vaalilautakuntien jäseniä ja varajäseniä muiden vaalilautakuntien ylimääräisiksi varajäseniksi. Lisäksi koronan aiheuttamassa erityisessä häiriötilanteessa kaupunginhallituksen puheenjohtaja tai kaupunginjohtaja taikka keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja voi omalla päätöksellään (keskusvaalilautakunnan sihteerien ehdotuksesta) nimetä vaalitoimikuntien jäseniä ja varajäseniä muiden vaalitoimikuntien ylimääräisiksi varajäseniksi.

Tämän edellä mainitun menettelytavan lainmukaisuuden ja käyttökelpoisuuden Loimaan kaupungin keskusvaalilautakunnan sihteerin on varmistanut Oikeusministeriöstä jo edellisten Kuntavaalien aikana.

Vaalilainsäädännön mukaan ei ole estettä valita samaa henkilöä sekä vaalilautakuntaan että vaalitoimikuntaan, kunhan ko. henkilö on vaalikelpoinen molempiin toimielimiin.

Vaalilautakunnan jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava niitä puolueita, jotka asettivat ehdokkaita edellisissä (vuoden 2019) eduskuntavaaleissa siinä vaalipiirissä, johon kunta kuuluu. Jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla ehdokas. Hallintolain esteellisyysääntelyä ei sovelleta vaalilautakunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi nimitetty voi toimia kaikissa vaalilautakunnan tehtävissä, kuitenkin yhtä poikkeusta lukuun ottamatta: vaalilautakunnan jäsenenä oleva eduskuntavaalien ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi ei saa toimia vaalilain 73 §:n 2 momentissa tarkoitettuna äänestäjän avustajana.

Vaalitoimikunnan jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava niitä puolueita, jotka asettivat ehdokkaita edellisissä (vuoden 2019) eduskuntavaaleissa siinä vaalipiirissä, johon kunta kuuluu. Jäsenenä tai varajäsenenä eivät voi olla vaalien ehdokas, hänen puolisonsa, lapsensa, sisaruksensa tai vanhempansa. Hallintolain esteellisyysääntelyä ei sovelleta vaalitoimikunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi nimitetty voi toimia kaikissa vaalitoimikunnan tehtävissä.

Yleisenä kelpoisuusrajoituksena on lisäksi, että vaaliviranomaisena ei saa olla vajaavaltainen henkilö (alle 18-vuotias tai vajaavaltaiseksi julistettu).

Päätös: Asia jätettiin pöydälle.